

סילבוס

"המתרגם פסוק כצורתו – בדאי, והמוסיף – מחרף ומגדף." (קידושין)
זו התורה וזו הבעיה.
למרות חשיבותו של התרגום לכל אקט אנושי כמעט, חקר התרגום הוא תחום מודרני למדי.
למרות שהשפה היא בבסיסו של הקשר האנושי ומכאן משמעותו והתפתחותו, המתרגם,
האחראי על הכלי החשוב הזה לשם תקשורת בין אנשים, תרבויות, עמים וכיו"ב אינו מקבל
בדרך כלל את ההערכה הראויה.
בקורס מבוא זה נבדוק מהו תרגום ומה נחשב תרגום לאורך ההיסטוריה המודרנית
המערבית, נתמקד בתרגום לעברית ובעיקר בחקר התרגום התיאורי (descriptive translation studies).
נדבר על מושגי יסוד, תיאוריות ומחשבות ונתבונן באופן השוואתי בדוגמאות לבחירות
ונורמות שונות שננקטו על ידי מתרגמים. ננסה לא לדבר במושגים שיפוטיים אלא במונחים
של ברירות ואפשרויות.

השיעורים

1. שיעור מבוא – התרגום וחקר התרגום.
2. הדיון הנצחי: Word-for-Word vs. Sense-for-Sense
3. 1900-1930.
4. 1940-1960: תרגומיות ואקוויוולנטיות.
5. 1960-1980: תיאוריות פונקציונאליות: אקוויוולנטיות ואדקוווטיות.
6. המשך שיעור חמישי – אבן זוהר וטורי.
7. שנות ה-80 וה-90.
8. הפילוסופיה של התרגום.
9. שנות ה-90 ואילך: תרגום במבט סוציולוגי.
10. המשך המבט התרבותי-סוציולוגי-פוליטי.
11. היסטוריזציה של התרגום – התרגום לעברית.
12. מצבו של המתרגם.

דרישות הקורס

נוכחות והשתתפות.
קריאת טקסטים והכנת תרגילים על פי דרישה.
הגשת עבודה בסיום הקורס.

ציון

60% - עבודת סיום
40% - השתתפות והכנה

ביבליוגרפיה טנטטיבית

- בנימין, וולטר (1993) משימתו של המתרגם. בתרגום: נילי מירסקי. בתוך *חדרים* 10, עמ' 43-47.
- ברזל, הלל (1954) תתכן ספרות נטולת מגמה. בתוך *מבואות*. (הספרות המגמתית) גיליון 10, 9-10.
- גוברין, נורית (2002) *קריאת הדורות: ספרות עברית במעגליה*. כרך א' וב', תל אביב: גוונים.
- גולדברג, לאה (1941) *ספרות יפה עולמית בתרגומיה לעברית*. תל אביב: המרכז לתרבות.
- דינור, בן ציון (1957) התרגום בספרות העברית החדשה ובעיותיו. בתוך *בחינות בביקורת הספרות*. כרך 6, 49-57.
- דרידה, ז'אק (2002) *נפתולי בבל*. תרגום: מיכל בן-נפתלי. תל אביב: רסלינג.
- זנדבנק, שמעון (2005) תרגום שיר הוא שיר על שיר. בתוך *הארץ* (14.10.2005)
- טורי, גדעון (1977) *נורמות של תרגום והתרגום הספרותי לעברית בשנים 1930-1945*. תל אביב: המכון הישראלי לפואטיקה וסמיוטיקה.
- מירון, דן (2005) *הרפיה לצורך נגיעה*. תל אביב: עם עובד.
- פיכמן, יעקב (1922) על התרגומים. בתוך *התקופה*. כרך 16, תמוז-אלול, תרפ"ב, עמ' 415-425 + כרך 19, ניסן-סיון, תרפ"ג, 406-418
- ריקר, פול (2006) *על התרגום*. מצרפתית: שי רוז'נסקי. תל אביב: רסלינג.
- שמיר, זיוה והולצמן, אבנר (1992) (עורכים) *נקודות מפנה בספרות העברית וזיקתן למגעים עם ספרויות אחרות*. תל אביב: אוניברסיטת תל אביב.

- Bassnett, Susan (2002) *Translation Studies* (3rd edition) London & New York: Routledge.
- Ben-Ari, Nitza (2006) "When Innovation and Nationalism Clash" in *Trans: Internet-Zeitschrift fur Kulturwissenschaften*. March, No. 16.
- Bloom, Harold (1973) *The Anxiety of Influence: A Theory of Poetry*. London et-al: Oxford university Press.
- Budick, Sanford & Wolfgang Iser (eds.) (1996) *The Translatability of Cultures: Figurations of the Space between*. California: Stanford University Press.
- Even-Zohar, Itamar (1990) Polysystem Studies. In *Poetics Today: International Journal for Theory and Analysis of Literature and Communication*. 11:1, Spring, pp. 1-191
- Hermans, Thoe (ed.) (1985) *The Manipulation of Literature: Studies in Literary Translation*. New York: St. Martin's Press.
- Jacobson, Roman (1960) Linguistics and Poetics. In *Style in Language*. Edited by T. A. Sebeok, Cambridge: MIT press. 350-377.
- Lefevere, Andre (1992) *Transaltion, Rewriting, and the Manipulation of Literary Fame*. London & New York: Routledge.
- Newlyn, Lucy (2000) *Reading, Writing, and Romanticism: The Anxiety of Reception*. Oxford: Oxford University Press.

- Niranajana, Tejaswini (1992) *Siting Translation: History, Post-Structuralism and the Colonial Context*. Berkley et al.: University of California Press.
- Said, Edward (1978) *Orientalism*. USA: Vintage.
- Schultz, R. & J. Biguenet (eds.) (1992) *Theories of Translation*. Chicago & London: University of Chicago Press.
- Shavit, Zohar (1998) "The Status of Translated Literature in the Creation of Hebrew Literature in Pre-State Israel (The *Yishuv* Period)" In *Meta*, 43:1, pp.46-53
- Steiner, George (1975) *After Babel: Aspects of Language and Translation*. London: Oxford University press.
- Venuti, Lawrence (ed.) (2004) *The Translation Studies Reader* (2nd edition) New York & London: Routledge.